

Fuglsang: De ændringsforslag, som mit parti, kommunisterne, har stillet, går som kendt ud på at ophæve den bemyndigelse, som i valutalovens § 7, stk. 1, gives boligministeren til at træffe foranstaltninger til at regulere bygge- og anlægsvirksomhed, herunder nedrivning af bygninger.

Det er jo ikke sådan, at vi overhovedet ønsker en lovgivning som valutaloven afviklet. Vi godkender principielt, at så afgørende samfundsøkonomiske områder som valuta, indførsel og udførsel ikke uden videre bør overlades til privates initiativ og forgodtbefindende, og det er jo netop den tanke, der ligger bag den bemyndigelseslov, som valutaloven jo er. Men spørgsmålet om en sådan lovs praktiske værdi er jo også et spørgsmål om dens administration, og dér har vi vore tvivl. Det gælder ikke mindst de bemyndigelser, som den giver den højtærede boligminister. Det er gang på gang fremhævet fra arbejderside, af fagforeningsfolk, at den især af regeringspartierne så meget omtalte bedring i valutaisituationen i høj grad er sket på bekostning af arbejderne og deres beskæftigelsesmuligheder. Det vil sige, at de bemyndigelser, som valutaloven i almindelighed har, og som kunne anvendes over for privates eventuelle spekulationer med beskæftigelsen i landet, valuta og udenrigshandel, simpelt hen er vendt nedad mod arbejderne, og det kan ikke være rigtigt.

At loven så kunne anvendes på et andet felt, er en sag for sig. Jeg kunne her endnu en gang nævne spørgsmålet om cement- og jernkonsortiet Norden. Det blev rejst for nylig af det ærede medlem hr. Lynnerup Nielsen, og dengang erklærede den højtærede handelsminister, at han ikke havde fået nogen henvendelse i denne sag. Årsagen til erklæringen om, at denne fabrik ville lukke eller nedsætte sin produktion af råjern, angives jo at være den udenlandske konkurrence; men ikke desto mindre drejer det sig her om et foretagende af stor valutamæssig betydning. Allerede i tiåret 1944-54 fremstillede denne virksomhed for 150 mill. kr. råjern og dækkede dermed 44 pct. af landets forbrug, foruden at den stadig væk giver beskæftigelse og dermed erhvervs- muligheder til 300 mennesker og deres familier. Her var altså et område, hvor der

faktisk var grund til at udnytte loven, men til dato er det ikke sket.

Vore ændringsforslag vedrører disse materialebevillingsbemyndigelser, som det forekommer mig er dobbelt meningsløse, ikke alene i kraft af den omtalte bedring i hele valutaisituationen, men også på baggrund af den ivrige debat, vi for nylig havde i tinget i forbindelse med regeringens beskæftigelseslovsforslag, som bl. a. indeholdt en beskeden bevilling på 8 mill. kr. til opførelse af værkstedshuse. I virkeligheden er det jo efter det princip, at hvad man giver med den ene hånd, åbner man i hvert fald mulighed for at tage med den anden. Man giver bevillingen, men en forudsætning for, at disse 8 mill. kr. kan komme til anvendelse, er altså, at boligministeren vil rykke ud med de nødvendige materialebevillinger.

Vi ser gang på gang, at disse bemyndigelser til boligministeren har hindret løsningen af en lang række påtrængende praktiske opgaver ude omkring i landet. Der er f. eks. et spørgsmål som vort sygehusvæsen. Der er faktisk opstået en kløft mellem det, man kalder velfærdsstaten, den formelle ret til at blive behandlet på et sygehus, og så de syges praktiske muligheder for at blive indlagt. Vi har f. eks. i Ålborg oplevet, at en syg, som egentlig burde indlægges, faktisk var død, da indlæggelsesleden endelig kom. Dertil kommer, at Ålborg er et typisk arbejdsløshedsramt område. På den baggrund virker det meningsløst, at byens myndigheder måtte vente 7 måneder, før den de overhovedet kunne lade udgravningen af grunden påbegynde, til trods for at planer og tegninger var godkendt. Og Ålborg er jo ikke den eneste by, som trænger til en udvidelse af sine sygehuse, over for hvilket bl. a. denne lovgivning griber hæmmende ind.

Det samme gælder også andre områder af samfundslivet som f. eks. vort skolevæsen. Bl. a. mit partis ordfører her i tinget har fremhævet, at en god rammelov ikke var nok på skolevæsenets område. En forudsætning for, at den virkelig kunne få værdi, var, at det nødvendige skolebyggeri virkelig blev gennemført. Men netop hvad det angår, ligger der nede i vor læsesal en henvendelse fra Ringkøbing Amts Skolekommissions-